Բարի գալուստ Վիքիպեդիա

Ազատ հանրագիտարան, որը կարող է խմբագրել յուրաքանչյուր ոք
Այս պահին Հայերեն Վիքիպեդիան ունի 273 443 հոդված:

 Բժշկություն
 Պատմություն
 Տնտեսագիտություն
 Մշակույթ
 Աստղագիտություն
 Հայաստան
 Կինո
 Ֆուտբոլ
 Բասկետբոլ

Ստեղծել հոդված

Խմբագրման ուղեցույց · Օգնություն · Հարցեր · Ինչպես գրել հայերեն · Գրանցվել (https://hy.wikipedia.org/w/index.php?title=Սպասարկող:Մասնակցիմուտք&type=signup)

Այսօր **երկուշաբթի է, 2020 թվականի հուլիսի 20-ը**: Հիմա ժամը **02:11** է:

 Շաբաթվա հոդված

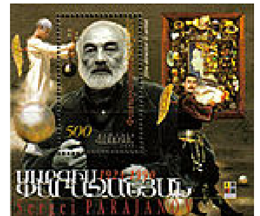
< «Շաբաթվա հոդված» նախագիծ

Պարսկական առաջին ներխուժում Հունաստան, հույն-պարսկական պատերազմների մաս, որը սկսվել է մ․թ․ա․ 492 թվականին և ավարտվել մ․թ․ա 490 թվականին Մարաթոնի ճակատամարտում աթենացիների տարած հաղթանակով: Ներխուժումը բաղկացած է եղել երկու տարբեր արշավանքներից, որոնք կազմակերպված են եղել պարսից արքա Դարեհ I Մեծի կողմից․ դրանց պատրվակն Աթենք և Էրետրիա քաղաքպետություններին պատժելն էր: Այս երկու քաղաքներն օգնություն էին ցուցաբերել հոնիական քաղաքներին, որոնք ապստամբել էին ընդդեմ Աքեմենյան տերության, ինչն էլ բարկության պատճառ էր դարձել Դարեհի համար: Դարեհն այս արշավանքը դիտում էր որպես հնարավորություն իր տերությունը դեպի Եվրոպա ընդարձակելու և արևմտյան սահմանները պաշտպանելու համար:

 Հուլիսի 21-ը պատմության մեջ

< Հուլիսի 20 Հուլիսի 22 >

- մ.թ.ա. 365 թ. – ավանդության համաձայն Հերոստրատոսը այրեց աշխարհի յոթ հրաշալիքներից մեկը՝ Արտեմիսի տաճարը Եփեսոսում:
- 735 թ. – մահացել է Ստեփանոս Սյունեցին, հայ միջնադարյան քերականագետ, թարգմանիչ, բանաստեղծ և երաժիշտ, նշանավոր մշակութային և եկեղեցական գործիչ, (ծն. 660-ական թթ.):
- 1847 թ. – Բոլիվիան հռչակեց իր անկախությունը:
- 1905 թ. – հայ դաշնակցականների կողմից Ստամբուլի Եըլտիզ մզկիթում Աբդուլ Համիդ II-ի դեմ մահափորձ կազմակերպվեց:
- 1915 թ. – սկսվեց Մուսա լեռան հերոսամարտը:
- 1921 թ. – Նեմեսիս գործողության շրջանակներում Սողոմոն Թեհլերյանը Բեռլինում սպանեց Օսմանյան կայսրության մեծ վեզիր և ներքին գործերի երբեմնի նախարար, Հայոց

Առաջին արշավանքն արդյունքում տեղի է ունեցել մ.թ.ա. 492 թվականին և ղեկավարվել է Մարդոնիոսի կողմից: Դրա արդյունքում վերանվաճվել է Թրակիան, իսկ Մակեդոնիան, որը մ.թ.ա. 6-րդ դարի սկզբին՝ հավանաբար մ.թ.ա. 512 թվականին, դարձել էր աքեմենյան վասալ, ամբողջապես ենթակա թագավորություն է դառնում: Այնուամենայնիվ, հետագա առաջխաղացումը կանխվել է, երբ Մարդոնիոսի նավատորմն Աթոս լեռան մոտ խորտակվել է փոթորկի ժամանակ: Հաջորդ տարի ցույց տալով իր մտադրությունները՝ Դարեհը դեսպաններ է ուղարկում Հունաստանի բոլոր շրջաններ՝ պահանջելով հպատակվել իրեն: Քանի որ Աթենքը դեռևս դիմադրում էր, իսկ Սպարտան պատերազմի մեջ էր ընդդեմ պարսիկների, Դարեհը հրամայում է հաջորդ տարի շարունակել ռազմական գործողությունները:

Պարսիկների երկրորդ արշավանքը տեղի է ունենում մ.թ.ա. 490 թվականին, որը ղեկավարվում էր Դատիսի և Արտափրենեսի կողմից: Արշավախումբը նախ ուղղորվում է Կիկլադյան կղզիներ՝ մասնավորապես Նաքսոս, որը գրավվում և հրդեհվում է: Այնուհետև նա անցնում է մնացած կղզիներով, որոնցից յուրաքանչյուրը միացվում է Աքեմենյան տերությանը: Հասնելով մայրցամաքային Հունաստան՝ զորքն ափ է իջնում Երետրիայում, որը պաշարվում է և քիչ ժամանակ անց գրավվում: Երետրիան ավերվում է, իսկ դրա բնակիչները՝ գերեվարվում: Ի վերջո զորքն ուղղորվում է Ատտիկա և Աթենքի ճանապարհին՝ Մարաթոնի դաշտում, հանդիպում աթենական փոքրաթիվ զորքին, որը, այնուամենայնիվ, նշանավոր հաղթանակ է տանում ճակատամարտում:

Մարաթոնում կրած պարտությունը կանխում է արշավանքի հաջող հանգուցալուծումը, և զորքը վերադառնում է Ասիա: Այնուամենայնիվ, արշավանքի արդյունքում պարսիկները կատարել էին իրենց առջև դրված խնդիրների մեծ մասը՝ պատժելով Նաքսոսին և Երետրիային, Եգեյան ծովի մեծ մասում հաստատելով հսկողություն և ամբողջությամբ հպատակեցնելով Մակեդոնիան: Արշավանքի արդյունքում անավարտ մնացած հարցերին լուծում տալու և Հունաստանն ամբողջապես հպատակեցնելու համար Դարեհը պատրաստում էր ավելի մեծ զորքով ներխուժել Հունաստան և պատժել Աթենքին ու Սպարտային: Այնուամենայնիվ, տերության ներքին

ցեղասպանության գլխավոր կազմակերպիչ Թալեաթ փաշային:

- 1969 թ. – ամերիկացի տիեզերագնաց Նիլ Արմսթրոնգը պատմության մեջ առաջին անգամ ոտք դրեց լուսնի վրա:
- 1982 թ. – Ջաջուռում բացվեց Մինաս Ավետիսյանի տուն-թանգարանը:
- 1992 թ. – մահացել է Հովհաննես Զարդարյանը, հայ ժողովրդական նկարիչ, ԽՍՀՄ Արվեստի ակադեմիայի իսկական անդամ, պրոֆեսոր (ծն. 1918 թ.):
- 1994 թ. – մահացել է **Սերգեյ Փարաջանովը**, հայ կինոռեժիսոր («Մոռացված նախնիների ստվերները», «Նռան գույնը», ծն. 1924 թ.):

Նախագծի էջ | Հուլիս | Տարվա օրերը

Նորություններ

COVID-19 համավարակ

COVID-19 վարակ ·SARS-CoV-2 կորոնավիրուս ·Աշխարհում՝ 14,806,722 վարակված ·8,872,551 բուժված ·611,829 մահ

Շարունակվող իրադարձություններ՝ Հայ-ադրբեջանական ընդհարումներ (հուլիս, 2020) • Արտակարգ դրություն Հայաստանում (2020) • Ջորջ Ֆլոյդի բողոքի ցույցեր • Բողոքի ակցիաներ Հոնկոնգում • Սահմանադրական ճգնաժամ Հայաստանում (2018-2020) • Բողոքի ցույցեր Բելառուսում (2020)

- Հայ-ադրբեջանական ռազմական բախման հետևանքով զոհվել է 12 ադրբեջանցի և 4 հայ զինծառայող:
- Հյուսիսային կիսագնդում անզեն աչքով տեսանելի է **Comet NEOWISE** գիսաստղը:
- Թուրքիայի նախագահ Ռեջեփ Թայիփ Էրդողանի որոշմամբ Սուրբ Սոֆիայի տաճարը վերածվել է մզկիթի:
- Իսլանդիայի նախագահ Գյուդնի Յոհաննեսոնը վերընտրվել է երկրորդ ժամկետով:
- Անգլիական «Լիվերպուլ» ֆուտբոլային ակումբն իր պատմության մեջ առաջին

խնդիրների արդյունքում այս արշավանքը հետաձգվում է, իսկ քիչ հետո մեծ տարիքում մահանում է Դարեհը: Այսպիսով, նախատեսվող արշավանքի՝ Պարսիկների երկրորդ ներխուժման ղեկավարումն ընկնում է Դարեհի որդու՝ Քսերքսես I-ի ուսերին, որն էլ սկսում է արշավանքը մ.թ.ա. 480 թվականին: **Ավելին ⇒**

 Գիտե՞ք, որ. . .

- ...ավիացիոն հոգեբանության մեջ գոյություն ունի տարածված տարածական կողմնորոշման խախտում, որի դեպքում օդաչուին թվում է, թե թռիչքի ղեկավարմանը մասնակցում են որոշակի կողմնակի ուժեր:
- ...Հայկական ԽՍՀ-ում գործել է Անաստվածների միություն:
- ...ամեն տարի այս անտառ է այցելում մոտ17 միլիոն զբոսաշրջիկ:
- ...Հարավային Ամերիկայի մի շարք երկրներում նշվում է Ընկերների օր տոն:
- ...Հին Հռոմում մահապատժի վայրերից մեկը հառաչանքների աստիճաններն էին:
- ...**աշխարհի ամենաբարձր** քարե մինարեի բարձրությունը մոտ 72 մ է:

Հաջորդ թողարկում | Արխիվ | Խմբագրել

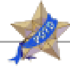
 Մասնակցիր

Վիքիպեդիան հանրագիտարան է, որն ստեղծվել և զարգանում է քեզ նման այցելուների կողմից: Այստեղ գործում է «մեկը բոլորի համար, բոլորը՝ մեկի համար» սկզբունքը:

անգամ դարձել է Պրեմիեր Լիգայի չեմպիոն:

Վերջերս մահացածներ՝ Վարդ Շիկահեր • Ալեքսանդր Բոգոլյուբով • Ադալեթ Աղաօղլու • Դեյֆին Զանգա Ցոգո • Խուան Մարսե • Քելի Փրեսթոն

Հաջորդ թողարկում | Պահոց | Խմբագրել

 Օրվա պատկերը Վիքիպահեստից

 Ցուցափեղկ

«Ցուցափեղկում» ընդգրկված են Հայերեն Վիքիպեդիայի լավագույն՝ ընտրյալ, լավ և տարվա հոդվածները, ինչպես նաև ընտրյալ ցանկերը:

Այս պահին Հայերեն Վիքիպեդիան ունի 54 ընտրյալ, 38 լավ, 29 տարվա հոդված և 7 ընտրյալ ցանկ:

 Վերջին ընտրյալ հոդվածներն են՝

- Կեսարի քաղաքացիական պատերազմ
- Բեյլանի ահաբեկչական հարձակում
- Խաղաղ օվկիանոս
- Օլիմպիական խաղեր
- Ջեյմս Մաքսվել

Նոր թեկնածուներ՝

- Գեորգ Կանտոր

 Վերջին լավ հոդվածներն են՝

- Մելիքգյուղ
- Վարդանանց պատերազմ
- Ալեքսանդր Մակեդոնացի
- T4 գործողություն
- Հոլոքոստի ժխտում

Նոր թեկնածուներ՝

- Չկան

 Վերջին ընտրյալ ցանկերն են՝

- Մեծ Հայքի գավառների ցանկ
- Հայկական ծագում ունեցող անձնանունների ցանկ

Ստեղծել նոր հոդված

Առաջին անգա՞մ ես փորձում. օգտվի՛ր օգնության դասընթացից: Չգիտես՝ ինչի՞ց սկսել. ահա մի քանի խորհուրդ:

Մասնակցի՛ր այս ամիս կազմակերպվող նախագծերին:

- Ամառային առցանց Վիքիճամբար 2020 (I)
- Թարմացնենք Վիքիպեդիան

Ուսուցիչների Վիքիդասընթաց

- **Վիքիպեդիայի առցանց դասընթաց**
- Ուսուցիչների առցանց

«Շաբաթը մեկ հոդված» նախագիծ

դասընթաց 2020

- Հայերեն Վիքիպեդիայի ստուգաթոն
- Շաբաթը մեկ հոդված
- Ամենադիտվող հոդվածների բարելավում
- «Վիքիպեդիա» կրթական ծրագիր
  - Հայ կրթական հիմնարկություն (2020)
- Ես ստեղծում եմ կարևորագույն հոդված
- Բժշկական կարևորագույն հոդվածներ
- Այլ նախագծեր

Նախագծի էջ | Հաջորդ թողարկում

- Գրականության Նոբելյան մրցանակի դափնեկիրների ցանկ
- Հունաստանի վարչապետների ցանկ

Նոր թեկնածուներ՝

- Չկան

Քույր նախագծեր

Վիքիպահեստ
Մեդիաֆայլերի

Վիքիդարան
Ազատ գրադարան

Վիքիբառարան
Բառարան և

	շտեմարան		բազա		թեզաուրուս
	Վիքիքաղվածք Քաղվածքների հավաքածու		**Վիքիգրքեր** Դասագրքեր և ուսումնական ձեռնարկներ		**Վիքիդարան** Ազատ տեքստերի գրադարան
	Վիքիճամփորդ Ճամփորդի օգնական		**Վիքիլսարան (https://www.wikiversity.org/)** Ազատ ուսումնական նյութեր		**Մետա-Վիքի (https://meta.wikimedia.org/wiki/%D4%B3%D5%AC%D5%AD%D5%A1%D5%BE%D5%B8%D6%80_%D4%B7%D5%BB)** Վիքիմեդիայի նախագծերի կոորդինացում

Հարցեր – Օգնություն – Գրանցվել (https://hy.wikipedia.org/w/index.php?title=Սպասարկող:Մասնակցիմուտք&type=signup) – Խմբագրել այս էջը (https://hy.wikipedia.org/w/index.php?title=Կաղապար:Գլխավոր_էջ&action=edit) - Թարմացնել (https://hy.wikipedia.org/w/index.php?title=%D4%B3%D5%AC%D5%AD%D5%A1%D5%BE%D5%B8%D6%80_%D5%A7%D5%BB&action=purge)
